

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Канюс Інна	ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ ЯК ЧИННИК	478
Дьякова Альона	ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
Климова Світлана,	УКРАЇНА І ЄС: НОВІ МОДЕЛІ ІНТЕГРАЦІЇ В УМОВАХ	482
Волоснікова Наталія	КРИЗИ	
Яцина Вікторія		
Корогодова Олена,	ВПЛИВ БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ У ЄВРОПІ НА ЗМІСТ	485
Черненко Наталя,	НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У МЕЖАХ ПІДГОТОВКИ	
Глущенко Ярослава	ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Лазорчик Віктор	ТРАНСКОРДОННІ ЕКОНОМІЧНІ СУПЕРЕЧНОСТІ МІЖ	488
	УКРАЇНОЮ ТА ПОЛЬЩЕЮ ЯК ВИКЛИК	
	ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
Маршаєв Вадим	ГОЛОВУВАННЯ ДАНІЙ В РАДІ ЄС (ЛИПЕНЬ – ГРУДЕНЬ	492
	2025 Р.): ВНЕСОК У ПРИСКОРЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
	УКРАЇНИ	
Мілова Марія	ПРОБЛЕМНА ЄВРОПА: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	494
Naumkina Svitlana,	TRANSBORDER COOPERATION AS AN INSTRUMENT	498
Khevtsuriani Amiran	OF UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION: THE	
	INSTITUTIONAL AND COMMUNICATIVE DIMENSION	
Павленко Артем,	КОНЦЕНТРАЦІЯ КАПІТАЛУ ТА СТРУКТУРА ПОПИТУ	500
Тимошенко Наталія	ЯК ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	
Павлік Вікторія	МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ПРОТИДІЇ	504
Соколовський Максим	ТЕРОРИЗМУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Павлович Анна,	РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУЦІЙ ТА	507
Тимошенко Наталія	ПАРТНЕРСТВ У МАКРОЕКОНОМІЧНІЙ СТАБІЛІЗАЦІЇ	
	ТА ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ	
Соколовська Ольга	УКРАЇНА У НОВОМУ СВІТОПОРЯДКУ:	509
	ТРАНСФОРМАЦІЯ ВІД ОБ'ЄКТА ДО СУБ'ЄКТА	
Столяренко Оксана,	ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В	513
Столяренко Олена	КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО	
	ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ: СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ	
	ТА ВИКЛИКИ	
Тодоров Ігор	ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ТА КРАЇНИ	516
	ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ (2022-2026 РР.)	
Харламов Михайло	ДО ПИТАННЯ ПРО ТРАНСКОРДОННУ ВЗАЄМОДІЮ	519
	ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ	
	СИТУАЦІЙ ЗІ СЛУЖБАМИ НАДЗВИЧАЙНИХ	
	СИТУАЦІЙ ЗАХІДНИХ	
Хачик Євгеній	ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ, ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ ТА	521
	МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРСТВА УКРАЇНИ	
Юрженко Альона,	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР ПІДГОТОВКИ СУДНОВИХ	523
Дягилева Олена,	МЕХАНІКІВ: РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМ ПОДВІЙНИХ	
Кононова Олена	ДИПЛОМІВ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ	
	АКАДЕМІЇ	
Юрченко Микола,	ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ	527
Ніцевич Аліна	ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В	
	УКРАЇНИ	
Ярмолинська Яна	ЄВРОПЕЙСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ УКРАЇНИ: ВІД	530
	ПОЛІТИЧНОГО ВИБОРУ ДО ОНТОЛОГІЧНОЇ	

Михайла Коцюбинського. Серія: педагогіка і психологія. 2022. Випуск 71. 138 с. С. 29–37. DOI <https://doi.org/10.31652/2415-7872-2022-71-29-36>

9. Столяренко О. В., Столяренко О. В. Взаємозв'язок зі школами у розв'язанні проблем формування особистості: погляд стейкхолдерів. Діалог зі стейкхолдерами: виклики сьогодення : монографія. / Упорядники: Акімова О.В., Фрицюк В.А. Вінниця, Нілан-ЛТД, 2025. С. 210-252. DOI <https://doi.org/10.31652/978-617-558-238-1-1-279>

10. Столяренко О. В., Столяренко О. В. Використання цифрових технологій в освіті та впровадження зарубіжного досвіду у підготовці фахівців. Цифровізація як інструмент забезпечення якості надання освітніх послуг з урахуванням європейського досвіду: колективна монографія/ за ред. А. В. Череп, І. М. Дашко, Ю. О. Огренич,, О. Г. Череп. Запоріжжя: видавець ФОП Мокшанов В. В. 2024. 300 с. С. 7–27. DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14258696>

11. Столяренко О. В., Столяренко О. В. Сучасні тенденції розвитку вищої освіти і виклики нашого часу. Нові горизонти освіти: досвід, реалії та перспективи: збірник матеріалів I Всеукраїнських педагогічних читань за міжнародної участі пам'яті професорки Євгенії Коваленко. 12 березня 2025 року. м. Ніжин. / за ред. Ю. Г. Новгородської, О. В. Самойленко. Ніжин: НДУ імені М. Гоголя. 2025. 262 с. С. 105–108.

12. European Standards and Guidelines (ESG). [Електронний ресурс] URL: <https://www.enqa.eu/esg-standards-and-guidelines-for-quality-assurance-in-the-european-higher-education-area/> (дата звернення: 27.04.2026).

Тодоров І. Я.,
доктор історичних наук, професор,
професор кафедри міжнародних студій
та суспільних комунікацій,
Ужгородський національний університет,
Ужгород, Україна

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ТА КРАЇНИ ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ (2022-2026 рр.)

Широкомасштабне вторгнення Росії у 2022 році стало каталізатором прискорення європейської інтеграції України. Уже в червні 2022 р. Україна отримала статус кандидата на вступ до Європейського Союзу, а у 2024 р. були офіційно заявлено про можливість початку переговорів про членство в Унії.

Водночас процес інтеграції супроводжується не лише підтримкою, але й елементами гальмування, зокрема з боку окремих країн Центрально-Східної Європи, які у більшості традиційно вважалися адвокатами України в ЄС [3].

Розширення ЄС є політично чутливим процесом, що залежить від консенсусу держав-членів. Згідно з інституційною логікою ЄС, кожна країна має право впливати на процес через механізми блокування (вето), що особливо актуально для питань відкриття переговорних кластерів. Дослідження показують, що розширення може змінювати баланс сил у ЄС, що викликає занепокоєння окремих держав щодо втрати політичного впливу .

На початковому етапі широкомасштабної війни країни ЦСЄ виступили активними лобістами вступу України до ЄС. Польща та країни Балтії підтримували пришвидшену процедуру вступу, а Словаччина та Чехія також демонстрували солідарність.

Зокрема, у 2022 році лідери кількох держав ЄС закликали до прискореної інтеграції України. Цей період характеризувався високим рівнем політичної солідарності, безпековим консенсусом щодо протидії Росії, підтримкою громадської думки (наприклад, у Польщі понад 90% підтримували вступ України до ЄС) .

З переходом процесу у практичну площину позиції країн ЦСЄ стали більш прагматичними. Основні причини цього - це економічна конкуренція (аграрний сектор, транспорт), інституційна втома від розширення, внутрішньополітичні фактори.

У цей період виникли конфлікти, зокрема щодо експорту українського зерна, що призвело до односторонніх обмежень з боку Польщі та Словаччини. Найбільш яскравим прикладом гальмування стала позиція Угорщини, яка блокувала окремі рішення щодо просування переговорів [1].

Станом на початок 2026 року Угорщина затримувала відкриття переговорних кластерів через питання прав національних меншин, зберігалися політичні розбіжності всередині Вишеградської групи, у частині країн (Угорщина, Словаччина) рівень суспільної підтримки вступу України залишався відносно низьким .

Основними чинниками гальмування європейської інтеграції України є зростання євроскептицизму, використання українського питання у внутрішній політиці. інструменталізація права вето, конкуренція у сільському господарстві, страх перерозподілу фондів ЄС, побоювання щодо міграційних потоків, різні підходи до відносин з Росією, асиметрія сприйняття загроз, побоювання імпорту нестабільності.

Політика країн Центрально-Східної Європи щодо України має подвійний характер. З одного боку, є підтримка, а саме військова та гуманітарна допомога, політичне лобіювання на початковому етапі, стратегічна зацікавленість у безпечній Україні. З іншого - присутнє гальмування: блокування окремих рішень, економічний протекціонізм, занадта політизація переговорного процесу [2].

Отже, країни ЦСЄ виступають одночасно як «адвокати» і «фільтри» європейської інтеграції України.

Гальмування з боку країн ЦСЄ має такі наслідки як уповільнення переговорного процесу, зростання ролі двосторонньої дипломатії, необхідність адаптації української стратегії до внутрішньої політики держав-членів.

Водночас, незважаючи на труднощі, процес європейської інтеграції України залишається незворотним.

Таким чином, країни Центрально-Східної Європи відіграють ключову, але суперечливу роль у процесі інтеграції України до ЄС. Початкова підтримка після 2022 року трансформувалася у більш прагматичну та умовну позицію. Основними джерелами гальмування є внутрішньополітичні інтереси, економічна конкуренція та інституційні обмеження ЄС. Найбільший вплив на уповільнення процесу має позиція окремих держав (насамперед Угорщини), що використовують механізм вето. Подальший прогрес України залежатиме від здатності балансувати між реформами та ефективною дипломатією з країнами ЦСЄ.

Література:

1. Вишеградський гамбіт або про жертовність країн V4 задля перемоги України. URL: <https://iaseed.eu/obzor-9-2025-v4/?utm>
2. Дяченко Е. Внутрішні розбіжності ЄС впливають на перспективи вступу України: що обговорювали на дебатах Eur.activ Poland. URL: <https://gwaramedia.com/vnutrishni-rozbizhnosti-ies-vplivayut-na-perspektivi-vstupu-ukraini-shho-obgovoryuvali-na-debatah-euractiv-poland>
3. Україна на шляху вступу до ЄС. URL: https://commission.europa.eu/topics/eu-solidarity-ukraine/ukraines-path-towards-eu-accession_uk

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції